

WvdP 2015

De psychiatrie op de schop..?!

Van pillen en isoleren, naar herstel en participeren



Programma

Breingeindag • 23 maart 2015

- 9.45 uur Inloop met koffie en thee
- 10.30 uur Opening door Nelleke Vedelaar, wethouder zorg en WMO, Sociale zaken en werkgelegenheid, armoedebestrijding, wonen, project Wezenlanden
- 10.40 uur Welkom door dagvoorzitter Eleonoor Willemsen (werkgroep WvdP)
- 10.50 uur Presentaties
 1. Van Ziekte en Zorg naar Gezondheid en Gedrag... (Louis Overgoor, huisarts / dir. BigMove)
 2. De Geestelijke Gezondheidszorg kan herstellen... (Géza Kovacs, klin. psycholoog Ars Curae)
 3. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst! (Jaap van der Stel, Lector/ Onderzoeker GGZ)
 4. Herstel als Reddingsboei (Irene van de Giessen, Hersteltalent / ervaringswerker ADRZ)
 5. De houdbaarheidsdatum van de GGZ!? (Tom de Meij, werkgroep WvdP)
- 12.15 uur Interactief gesprek
- 12.45 uur Lunchpauze
- 13.30 uur Workshops
 1. Gezondheid en herstel in een nieuwe GGZ: hoe doe je dat?
 2. Controle over je eigen brein - voorwaarde voor zelfregie
 3. Kritisch omgaan met medicatie
 4. Zelfregie, toch anders dan vanuit je luie stoel schreeuwen in de woestijn
 5. De familie aan de schop
 6. Wie wordt er beter van ervaringsdeskundigheid?
 7. De psychiatrie als bijzaak
 8. De GGZ verandert? Gemeenten veranderen mee!
 9. Zin geven aan je verhaal
- 15.00 uur Plenaire terugkoppeling
- 15.30 uur Afsluiting en borrel



- 1** **Van Ziekte en Zorg naar Gezondheid en Gedrag, een nieuwe kijk op gezondheidszorg**
Louis Overgoor, (huisarts (n.p.) en directeur BigMove Institute)

Louis Overgoor beschrijft de brede veranderingen in de zorg en maatschappij rondom gezondheid en ziekte. “Gezondheid en Gedrag” vergt een heel ander perspectief dan Zorg. Vóór, tijdens en na een zorgtraject is de “ervaren gezondheid” de basis van het handelen, met de persoon zelf aan het roer.
- 2** **De Geestelijke Gezondheidszorg kan herstellen door aan te sluiten bij de ervaring van de cliënt**
Géza Kovacs, (klinisch psycholoog, zorggroep Ars Curae)

Géza Kovacs reageert op het thema “Psychiatrie op de schop”. Ook professionals ervaren een ziek systeem van Geestelijke Gezondheidszorg. Uitgaande van de vraaggerichte diagnostiek van prof. Jim van Os en aansluitend op de ontwikkeling van een domein van Gezondheid en Gedrag schetst hij de contouren van een nieuwe GGZ. Daarin bestaat een partnerschap tussen cliënt en samenwerkende professionals. Allen zijn deels “weters” en ‘niet-weters’. Hun interactie is de kracht en de kwaliteit.
- 3** **Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst!**
Jaap van der Stel (Lector GGz Hogeschool Leiden, Senior-onderzoeker GGZ inGeest/VUmc)

Het is van groot belang dat er naast aandacht voor klinisch herstel nu meer een accent komt te liggen op maatschappelijk, persoonlijk én functioneel herstel. Naast het hanteren van een brede visie op herstel is het ook belangrijk dat we leren hoe we langdurige afhankelijkheid van zorg kunnen voorkomen. Dat veronderstelt inhoudelijke doelen: wat willen én kunnen we met elkaar over 15 jaar bereiken? Het vraagt om een sterkere focus op jeugd (0-25) en preventie. Het is goed dat de langdurende zorg wordt verbeterd, maar nog beter is het te voorkomen dat mensen langdurige zorg nodig hebben. Jaap van der Stel licht dit in zijn presentatie toe en geeft aan hoe aantoonbaar resultaten kunnen worden geboekt.
- 4** **Herstel als Reddingsboei**
Irene van de Giessen (eigenaar Hersteltalent en ervaringswerker afd. Psychiatrie ADRZ te Vlissingen).

Irene van de Giessen zal in haar presentatie ingaan op de psychiatrie die in haar visie failliet is. Het begrip ‘herstel’ lijkt als reddingsboei te fungeren, maar wat betekent dat eigenlijk? Zou juist de cliëntenbeweging zich niet buitengewoon kritisch moeten uiten over deze ontwikkeling?
- 5** **De houdbaarheidsdatum van de GGz!?**
Tom de Meij (werkgroep WvdP)

Over doelstelling, werkwijze en effect van de GGz wordt wisselend gedacht. Velen vinden dat het beter kan. Anderen zijn de mening toegedaan dat het anders moet. Daarbij de vraag of de oplossing binnen dan wel buiten de GGz gezocht moet worden en wie in dit proces een rol kunnen spelen? Een eerste verkenning naar de toekomst.

1 **Gezondheid en herstel in een nieuwe GGZ: hoe doe je dat?**

Inge Umbgrove (klinisch psycholoog, Ars Curae en Marijn Aalders, GG-specialist, BigMove Institute)

Een workshop waarin we met elkaar bouwen aan een nieuwe GGZ. Voor iedereen die bij wil dragen. Samen met een ervaringsdeskundige willen we laten zien hoe en met welke elementen een ervaringsgerichte behandelmethodede bijdraagt aan herstel. Ervaar de basis van gezondheid en gedrag: plezier, zin, samen en actie. Kom in contact met voorbeelden uit de praktijk van nieuwe vormen van GGZ. Voeg je ideeën en acties toe. Dan bevorder je het herstel van de GGZ!

2 **Controle over je eigen brein – voorwaarde voor zelfregie**

Jaap van der Stel (Lector GGz Hogeschool Leiden, Senior-onderzoeker GGZ inGeest/ VUmc)

In deze tijd ligt terecht de nadruk op zelfbepaling (eigen regie), zelfredzaamheid en zelfzorg (zelfmanagement). Maar mensen met psychische aandoeningen zijn daartoe pas goed in staat als ze in voldoende mate in staat zijn tot zelfregulatie. Bij zelfregulatie gaat het er om dat je contact maakt met jezelf maar toch ook afstand bewaart. Dat schept ruimte om jezelf te beïnvloeden: je gedachten, gevoelens, motivaties, emoties en je gedrag. En daardoor kun je beter - met anderen - je doelen bereiken. Zelfregulatie veronderstelt de ontwikkeling van de zogenaamde executieve mentale functies, de controlefuncties van je hersenen. Deze zijn vaak minder goed ontwikkeld bij een psychische aandoening of ze zijn door die aandoening beperkt. Herstel, ontwikkeling of in ieder geval verbetering van deze controlefuncties is echter voor iedereen een optie. En deels kan het ook, eventueel in een herstelacademie, parallel lopen aan een klinische behandeling. Het geven van gerichte aandacht aan het herstel van deze controlefuncties van je hersenen schaar ik onder functioneel herstel. Het lukt alleen als mensen daar zelf actief aan meewerken. In mijn workshop ga ik in op de achtergronden van zelfregulatie, executieve functies en de mogelijkheden van het ondersteunen van functioneel herstel.

3 **Kritisch omgaan met medicatie**

Irene van de Giessen (eigenaar Hersteltalent en ervaringswerker afd. Psychiatrie ADRZ te Vlissingen)

Veel mensen vinden psychiatrische medicatie behulpzaam en kiezen ervoor om deze in te nemen; zelfs al zijn er gezondheidsrisico's, gewoon omdat het misschien een betere optie is gezien iemands situatie en zijn omstandigheden. Tegelijkertijd weten we dat psychiatrische medicatie hevige bijwerkingen kan hebben en soms een groter probleem vormt dan de aandoening waarvoor ze oorspronkelijk werd voorgeschreven. Nog al te vaak worden mensen die problemen hebben met het gebruik van psychiatrische medicatie aan hun lot overgelaten. Besluiten nemen over je psychiatrische medicatie kan dan ook voelen als je weg zoeken door een doolhof.

In de workshop gaan we op zoek naar wat medicatiegebruik voor jou eigenlijk betekent. Heb je altijd al het naadje van de kous willen weten over je medicatie? Twijfel je al lang aan het nut? Heb je vragen voor anderen over zaken waar je steeds weer tegenaan loopt met je medicatie en met je familie, naasten of begeleiders niet goed uitkomt? Samen proberen we te kijken of we je vraag kunnen beantwoorden en zo beter zicht kunnen krijgen op wat je medicatiegebruik voor jou betekent.

4 **Zelfregie, toch anders dan vanuit je lui stoel schreeuwen in de woestijn**

Jaap Meeuwse & Hans Zuidema

Zelfregie is niet vanzelfsprekend en ook niet vrijblijvend. Om je kwaliteiten maximaal te kunnen benutten moet je vooral niet jezelf in de weg staan. In deze workshop laten we jou kennismaken met de diensten van Stichting Focus en haar werkwijze. Van opvang na opname tot resocialisatie en participatie staat de persoon centraal, maar wat betekent dat precies?

5**De familie aan de schop*****Ria en Wim Trinks, Liz Kuun (Ypsilon) en Bert Aben***

Het doel van deze workshop is te onderzoeken wat we voor elkaar kunnen betekenen en hoe we optimaal kunnen samenwerken in de Triade (driehoek) van cliënt, hulpverlener en naastbetrokkene. De deelnemers aan de workshop stellen zich aan elkaar voor en vertellen wie ze zijn. Dan volgt een introductie door Liz, Ria en Wim, alle drie familieleden van cliënten met een psychiatrische handicap. Zij vertellen over hun eigen ervaringen, en werkzaamheden m.b.t. de belangenbehartiging voor de GGZ. Met een powerpoint-presentatie wordt ingegaan op verschillende aspecten van de Triade. Vervolgens gaan de deelnemers met elkaar in gesprek.

6**Wie wordt er beter van ervaringsdeskundigheid?*****Georgette Groutars (Team Ervaringsdeskundigheid (ED), Amsterdam i.s.m. betrokkenen van de Hogeschool van Amsterdam).***

Zorgprofessionals komen in toenemende mate uit de kast en rapporteren over hun eigen ervaringen met psychische kwetsbaarheid. Zitten cliënten daar op te wachten? Worden zij daardoor automatisch betere professionals? Ervaringsdeskundigen doen hun verhaal bij opleidingen voor zorgprofessionals. Zet dat zoden aan de dijk? De nieuwe zorgprofessional; hoe zou die er volgens ons eigenlijk uit moeten zien?

7**De psychiatrie als bijzaak*****Everdien Boesveld (directeur Stichting Cliënteninitiatieven Achterhoek, i.s.m. ervaringsdeskundige betrokkenen)***

Cliënten zijn in de eerste plaats burgers. De Stichting Cliënteninitiatieven Achterhoek (SCI) biedt mensen de kans om hun mogelijkheden en talenten te ontdekken en te ontwikkelen op basis van halen en brengen. Een ieder draagt zijn steentje bij, samen sta je sterker. Aansluiting ervaren, ontdekken dat jij ook de moeite waard bent, dat je van betekenis kunt zijn, dat je jezelf mag zijn. Dat is de basis om de grip op je eigen leven te kunnen herwinnen.

In de workshop wordt een beeld geschetst van de werkwijze van de SCI en komen alle dagelijkse besommingen, valkuilen en ervaringen volop aan de orde. Kan de psychiatrische problematiek tot bijzaak teruggebracht worden en het burgerschap voorop komen te staan? Maak het mee!

8**De GGZ verandert? Gemeenten veranderen mee!*****Lauris van Eekelen en Jennifer Noble (gemeente Zwolle)***

Tijdens deze workshop zal worden stilgestaan bij de rol van de gemeente in een veranderend GGZ veld. De veranderingen in het sociaal domein hebben niet alleen invloed op cliënten en aanbieders, maar ook voor gemeenten verandert er veel vanaf 1-1-2015. De gemeente Zwolle voert op dit moment een strategische verkenning uit waarbij centraal staat wat de impact is van verschillende ontwikkelingen in de GGZ op inwoners en wat de betekenis hiervan is voor de gemeente Zwolle. Tijdens deze workshop zal de gemeente de tussentijdse resultaten hiervan schetsen en gaat zij in gesprek met cliëntenorganisaties, aanbieders en financiers om het beeld verder aan te vullen.

9**Zin geven aan je verhaal*****Anita Kruys en Susanne Kruys (biografische coaches / zingevingstherapeuten bij Instituut Braque; ervaringsdeskundig als ouder)***

Door ons levensverhaal lopen rode draden die ons meer kunnen vertellen over wie we zijn, waar onze eigen kracht ligt en hoe we tot zelfregie kunnen komen. Hoe kijk je vanuit het nu terug op je verleden, je herinneringen? Welke samenhang en betekenis valt daarin te ontdekken en hoe kun je van daaruit het leven zelf hernieuwde sturing geven? Vanuit verkregen inzichten kom je tot inspiratie en het stellen van concrete doelen. In de workshop ga je met deze wijze van werken kennis maken.